

GLASLO GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO
LETO XIII., ŠT. 58 — CENA 10 DIN

PONEDELJEK, 16. MAJA 1960

Prve izkušnje

Pisali smo že o servisih. Se več je o tem govorila na raznih sestankih in konferencah naših družbenih in političnih organizacij.

Doslej še ni o tem pravih izkušenj, oziroma jih je zelo malo. V glavnem drži, da so ponekod že ustanovili razne oblike vrstev in ustanov za varstvo otrok, ponekod so že prvi zarodki posameznih servisov. Urejene so že nekatere pralnice in likalnice, servisi za pomoč v gospodinjstvu itd. Največje težave, kot javljajo iz posameznih skupnosti, so v tem, da primanjkuje organizacijskih izkušenj in še posebno sposobnega kadra za servisno službo. Vendar se že sedaj vsiljujejo nekateri pomisleki o ustanavljanju in perspektivah teh servisov. Meje stapanjanskih skupnosti so ponekod preozke za pravi razvoj posameznih servisov. Morda je to tudi povod za predloge, da bi se servisi organizirali v širšem obsegu: v okviru zavodov za zaposlovanje invalidnih in manj sposobnih oseb itd.

Izkušnje bodo naše prve začetke uskladene z dopolnjevanjem novimi oblikami in možnostmi. Morda se bo pokazalo, da so nekatere službe oziroma servisi lahko tudi samo na območju stanovanjske skupnosti. Za nekatere pa se že sedaj kaže potreba, da bi jih organizirali v večjem obsegu. To zlasti spriču ugotovitve, da posamezni servisi ne bi smeli biti samo napol organizirani, s priložnostnimi delavci, upokojeanci itd. marveč jih kaže že v začetku usmerjati k sodobni industrijski dejavnosti.

Pri tem naj bi se ustavili kar pri pralnicah. To že zaradi tega, ker je v okviru servisov največ govorila prav o uslugah te vrste. V samem Kranju je, seveda po območjih stanovanjskih skupnosti, ustanovljenih kar 6 pralnic. V vse imajo velike težave zaradi pomanjkanja primernih prostorov, zaradi pomanjkanja sposobnega osebja in podobno. Seveda so temu primerne tudi usluge. Nehote se vsiljuje vprašanje, če ne bi bilo smotnejše misliti na enotno, toda res moderno pralnico. Pralnico na primer, kjer bi zaposlena žena prinesla zjutraj ko gre v službo ali na trg svoje perilo, in ga lahko popoldne dvignila že opranega, suhega in zlikanega, po potrebi tudi zakrpanega. Tak servis bi imel bodočnost, bi bil napredek za gospodinjstvo in bi bil gotovo tudi ekonomičen, da bi bile prve investicije precejšnje. Toda, če kaj takega ne spravi skupaj Kranj kot celota, potem ima seveda za to tem manj možnosti posamezna stanovanjska skupnost. Prav podobno je s čistilnicami za obleke. Imamo jo v Kranju, v Radovljici itd. Toda nobena ni opremljena kot bi bilo treba. Menda nobena nima niti pogojev za nabavo sodobnih strojev. Toda za celotno Gorenjsko bi morda že bilo ekonomsko in rentabilno imeti svojo čistilnico. Seveda bi morala imeti organizirano sprejemno službo v posameznih središčih, kjer bi sprejemali oziroma izdajali obleke. Taka služba bi lahko zagotovila kvalitetne usluge in bi bila lahko tudi rentabilna.

Tako bi lahko našli tudi posamezne druge servise. Vse to nas pripelje do ugotovitve, da je treba pri ustanavljanju servisov misliti na rentabilnost, na kvaliteto uslug in na perspektivno mehanizacijo. A to je za posamezne dejavnosti možno le v širokem obsegu. To bo morda še bolj pokazala praksa, a delno to, že dokazujejo tudi dosedanje izkušnje. K. M.

Z medokrajnega srečanja v Naklem

ŽELJA MLADINE - več podobnih srečanj

Dvatisoč ljudi je z navdušenjem pozdravilo prizadevanja in uspehe vaše mladine

Naklo, 15. maja — Tu je bilo danes vse v zastavah in zelenju. Poseben čar današnjega dne pa je dajal živi venec mladincev in mladink, iz okrajev Ljubljane, Celja in Kranja, ki so pokazali, kaj so se naučili in kako delajo na kulturnem in športnem področju. Žal je slabo vreme nekoliko motilo, vendar je bilo razpoloženje vseh kljub temu izvrstno, prijetno in veselo, tako da se je zbralo pred Kulturnim domom v Naklem okrog 2000 gledalcev in Naklega in njegove okolice.

Naklo je po vsej naši ožji domovini znano po naprednem kmetijstvu, ki ima tu lepo tradicijo in ugodne naravne pogoje. Kraj je bil že od nekdaj središče kmetijske proizvodnje, posebno pa to lahko trdimo še za čas po osvoboditvi, ko se je tu razvila Kmetijska zadruga, ki je prav gotovo ena izmed najbolj-

ših na vsem Gorenjskem. V Naklem so znani živinorejski sejmi — zadnji je bil prav včeraj, nadalje perutinarstva farma, moderno skladišče krompirja itd. Ni pa vzrok za to, da je bilo današnje srečanje vaše mladine treh slovenskih okrajev sama v kmetijski tradiciji tega kraja, ampak predvsem v tem,

da je tu vaša mladina izredno delavna, saj imajo v Naklem najstarejši aktiv mladih združenikov v Sloveniji.

Omenjeno srečanje je otvoril predsednik OK LMS Zdravko Krvina in predal besedo sekretarju CK LMS Tonetu Založniku. Razen predstavnikov okrajnih OZZ in OK LMS vseh treh okrajev, so bili navzoči tudi organizacijski sekretar OK ZKS Kranj tovariš Levčnik ter člana predsedstva CK LMS Marjan Rožič in Jaka Bogataj.

Tovariš Preložnik je med drugim dejal: »Današnje srečanje je med prvimi prireditvami kmečke mladine v Sloveniji, ni pa tudi zadnje. V Naklem pravzaprav odpiramo sezono manifestacij kmečke mladine v letošnjem letu. Podobna srečanja mladine bodo odslej vse česa tudi v okviru občin samih. Takih srečanj (Nadaljevanje na 2. str.)

Z nedeljske povorke »Kmečka mehanizacija« v Naklem
Na sliki traktorji s priključki

O delu stanovanjske skupnosti

V torek zvečer, 10. maja, je bilo v Delavskem domu v Kranju zanimivo predavanje o nalogah in delu stanovanjskih skupnosti ter o nalogah organizacije SZDL v tej zvezi. Predavanje, ki ga je organizirala Delavska univerza, je bilo namenjeno zlasti članom svetov

stanovanjskih skupnosti in članom odborov SZDL. Predavatelj Boje iz Ljubljane je na dosedanjih izkušnjah skušal čim razumljiveje pojasniti nekatere težave in tudi oblike dela, ki so se pokazale v dosedanjem razvoju teh samoupravnih organov. -I. c.

ŠTAFETA MLADOSTI

Letošnja značilnost: množičnost in boljše priprave

V četrtek popoldne je bila v Kranju seja okrajnega štaba za izvedbo »Štafete mladosti 1960«. Na seji so pregledali potek dosedanjih priprav in ugotovili, da po vseh občinah poteka priprave za štafeto smotrnejše kot prejšnja leta, z majhno izjemo Zeleznikov.

Prav zaradi tega lahko upravičeno pričakujemo, da bo letošnja štafeta mladosti na Gorenjskem, ki sovpada s 15. obletnico osvoboditve in 10. obletnico delavskega upravljanja, še bolj množična kot je bila prejšnja leta. Tokrat bo namreč razen glavne štafete še 15 gorenjskih lokalnih štabov, ki bodo krenile iz znanih zgodovinskih krajev iz NOB. Značilnost teh štabov je, da bodo šle skozi podjetja in razne ustanove po občinah. Nosilci štabov bodo delovnim kolektivom čestitali ob 10. letnici delavskega upravljanja, le-ti pa jih bodo v kratkem seznanili z uspehi kolektivov. Tako pripravljajo na Jesenicah pred Zelezarno veličasten sprejem, prav tako pa tudi v ostalih večjih krajih Gorenjske, v katerih se bo razen mladine, članov delovnih kolektivov in tamkajšnjih domačinov, zbralo čimveč političnih, družbenih in javnih delavcev, ki bodo na sprejemu govorili o pomenu štabov naše mladine. V Kranju bosta med drugim govorila tudi zvezni ljudski poslanec Vinko Hafner in predsednik ObLO Kranj Franc Puhar.

Pri letošnji štabeti bo v kranjskem okraju sodelovalo več tisoč mladincev, pionirjev, članov raznih športnih in telesno vzgojnih društev ter drugih družbenih or-

ganizacij, medtem ko v največji meri organizacijo štabete vodijo TVD Partizan in šole.

Omenimo naj še, kje bodo šle lokalne štabete:

1. Zirovsko-škofjeloška bo šla iz Zirov skozi podjetja Alpino, Metko, Marmor, Remont in Motor v Poljanah.

2. Skofjeloško-selška bo šla iz Sorice skozi Niko, Lip Češnjica, in Motor v Škofji Loki, kjer se bo združila s prejšnjo štabeto in nadalje potekala proti Kranju, kjer se bo priključila na republiško progo.

3. Tržiška bo krenila z Ljubelja in nato šla skozi Peko, Triglav, LIP, Runo, Tovarno lepence, Tovarno finega pohištva in BPT.

4. Bohinjsko-blejska bo startala pri Bohinjskem jezeru in šla skozi Zago, Tovarno lesne moke, Gradbeno podjetje, Tovarno čipk in vезenim, TIO, Verigo, Gorenjko in Almira ter se bo v Radovljici priključila na republiško progo.

5. Skofjeloška bo šla iz Gorenje vasi pri Ratečah skozi podjetja Pillarno Rateče, Predilnico na Trati, Motor, Jelovico II in I, Gradis, Tehnik, Odejo, Elro in Sešir. Štafeta se bo nato priključila zirovsko-škofjeloški.

6. Krvavška bo krenila s Krvavca skozi kranjska podjetja

Zvezdo, Kovinar, Inteks in Standard.

7. Na Jezerskem bo start štabete, ki bo nato šla skozi podjetja LIP Predvor, Oljarico, IBI, Roletu in Savo.

8. Prva kranjska štabeta bo šla iz Zgornje Besnice skozi Tiskarino in Oven v Kranju.

9. Druga kranjska štabeta pa bo startala v Podreči in šla skozi Planiko in Iskro.

10. Štafeta iz Radovljice bo imela start v Podnartu, nato pa bo njena proga potekala skozi Plamen.

11. Begunjska štabeta bo krenila iz Drage in šla skozi podjetja Elan, Sukno in Almira.

12. Zgornjesavska štabeta bo imela start na Pokljuki, nato pa bo šla skozi LIP v Gorjah.

13. Štafeta Javornika bo imela začetek na Stolu in bo šla skozi Plavž na Javorniku.

14. Jeseniško-dobravška štabeta bo krenila z Radovne oziroma Vintgarja skozi Zelezarno Jesenice in Tovarno drobne lesne embalaže Cokla.

15. V Dovje-Mojstrani se bosta združili štabeta iz Zirovnice in štabeta s Triglava, ki bo prišla čez Vrata.

K vsem naštetim štabetam moramo dodati še glavno štabeto mladosti, ki bo šla 16. maja z Vršiča in bo po dveh dnevih prišla do Kranja, kjer se ji bodo priključile tudi vse ostale lokalne štabete. V Kranju bo sprejem štabete 18. maja ob 14.05 uri.

-an

Koristni predlogi združnikov na občnih zborih zadrug

Od 65 zadrug na Gorenjskem jih je doslej že 41 imelo svoje redne letne občne zборе. Vloga združnih občnih zborov se je sicer s formiranjem samostojnih upravnih organov (zdržnih svetov in upravnih odborov) nekoliko spremenila, vendar ta najvišji združni forum ni izgubil toliko na pomenu, kot to menijo v nekaterih zadrugah in tudi drugje. Občni zbor je še vedno pomemben organ zadruga, kjer s predlogi lahko sodelujejo vsi združniki. Občni zbor sicer več ne sprejema in potrjuje zaključnega računa, finančnega in proizvodnega plana, vendar mora kljub temu o tem razpravljati, da se združniki seznanijo z gospodarjenjem v preteklem letu in s planom za prihodnje leto.

Med perečimi vprašanji, ki nikakor ne smejo iti mimo občnih zborov zadrug kot najvišjega združnega organa, je danes gotovo tudi problem ekonomske moči zadruga in s tem v zvezi združevanje manjših, ekonomsko dovolj močnih zadrug. Ponekod prihaja do pretiranih lokalističnih teženj, ko hočejo zadrugo po vsej sili ob-

držati, čeprav nimajo pogojev za uspešno delo (take primere imamo tudi še v kranjski občini). Drugod pa so spet zamislili združevanje preveč kampanjsko. Zadruga združujmo samo tedaj, če vidimo, da bo nova zadruga lažje in bolje delala kot vsaka posamezna. Tak primer je na primer nedavna združitev brniške in cerkljanske kmetijske zadruga.

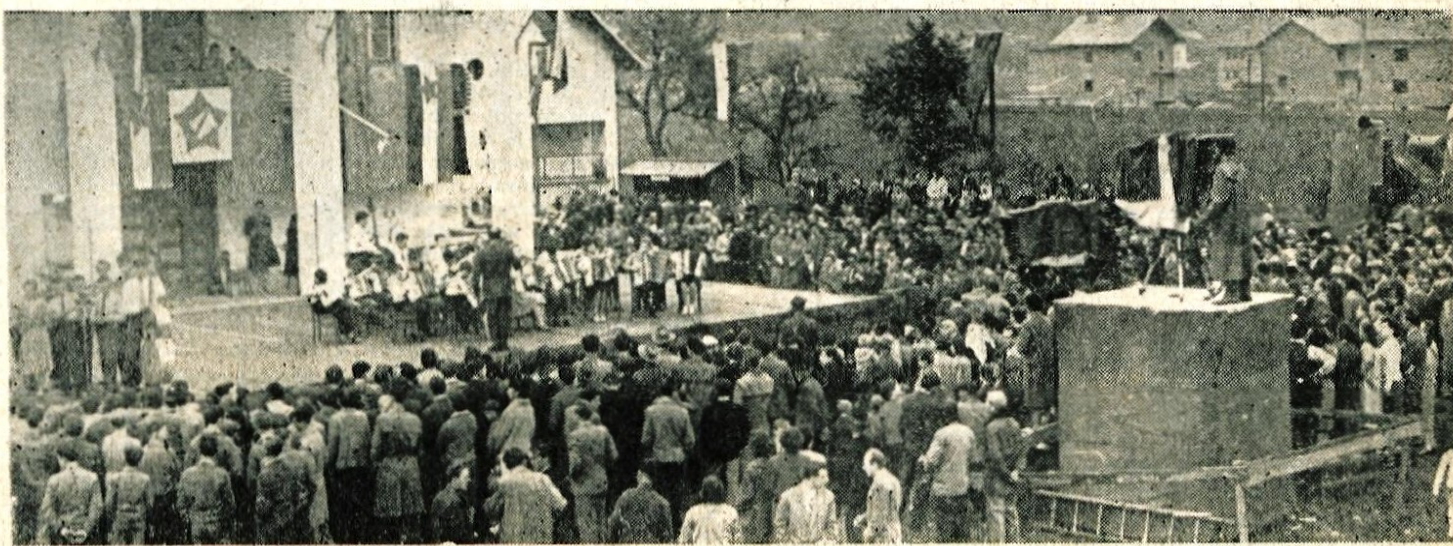
Združniki torej lahko dajo na občnih zborih združnim svetom in upravnim odborom mnogo koristnih predlogov za nadaljnje delo. Predvsem pa ne smejo mimo proizvodnih vprašanj: mimo tega, kako bo zadruga izpolnila svoj proizvodni finančni program in kako se bodo vedno bolj vključevali v ta program tudi sami.

Pred plenumom ObSS na Bledu

Vodstvo Občinskega sindikalnega sveta je že izvedlo vse potrebne priprave za 1. plenum novovoljenega 60-članskega Občinskega sveta.

Le-ta bo prih. teden. Predvidoma bodo obstajale pri novem ObSS naslednje štiri komisije: organizacijsko-kadrovska, gospodarska, komisija za delavsko samoupravljanje, socialno politiko

in delovna razmerja ter komisija za oddih in razvedrilo. Komisije bodo sedemčlanske. Na osnovi vsega dosedanjega gradiva, sestavljene iz celokupne problematike ter na podlagi sklepov, bodo na 1. plenumu sestavili program dela ObSS za celotno prihodnje delovno obdobje. Izbrali pa bodo tudi novo predsedstvo in izvolili komisije.

Kulturnemu sporedu vaše mladine je prisostvovala velika množica ljudi

Praznovanje Dneva mladosti se je razširilo na ves mesec

Mesec maj je mesec mladosti in vselega razpoloženja naše mladine. V vseh krajih Gorenjske ga bodo počastili s številnimi prireditvami in športnimi tekmovanji. Največ prireditev pa se bo zvrstilo v tednu okrog 25. maja.

Na Bledu je poseben pripravljali odbor sestavljen kolektor majskih prireditev, ki so se že pričele in bodo trajale do konca meseca. 19. maja bo glasbeni večer v kino dvorani na Bledu. Naslednje dni do 25. maja bodo pohodi planincev po partizanskih poteh, in sicer z Bleda na Pokljuko, z Gorij in z Boh. Bele pa v Krmo. Tamkaj bodo tudi razvili planinski prapor. 23. maja bodo po mladinskih aktivih prirejali predavanja o liku maršala Tita. Na večer pred rojstnim dnevom maršala Tita se bo zbirala mladina ob kresovih, naslednji dan pa bo telovadni nastop na blejskem telovadišču. Na športnem popoldnevu tega dne pa se bodo pomerili mladi gasilci, planinci, strelci in modelarji. Po številnih tekmovanjih v streljanju, odbojki, s kolesi in

loki, s prirejanjem izletov bo praznovanje zaključeno z mladinsko prireditvijo v Kazini dne 18. maja.

PODPREDSEDNIK IS LRS dr. JOŽA VILFAN JE SPREJEL UDELEŽENCE KONGRESA PSIHOLGOVO JUGOSLAVIJE

Podpredsednik Izvršnega sveta IS LRS dr. Joža Vilfan je priredil v petek popoldne v hotelu Toplice na Bledu slavnostni sprejem za udeležence I. kongresa psihologov Jugoslavije. Poleg številnih udeležencev kongresa iz vseh republik so bili na sprejemu tudi podpredsednik Zveze ljudske skupščine Franc Leskošek-Luka, član CK ZKJ Boris Ziherl in drugi.

Dr. Joža Vilfan je v imenu IS LRS zaželel udeležencem kongresa prijetno bivanje na Bledu zlasti pa uspešno delo kongresa. V imenu psihologov, udeležencev kongresa, se mu je zahvalil za priznanje in skrb, ki so jo bili deležni, profesor Mihajlo Restorhar.

Kongres je začel z delom 12. maja in ga končal večeraj. -k

Zadnje vesti

DOMA...

Beograd, 15. maja — Danes dopoldne so mestne organizacije ZB ob Dnevu zmage položili vence na grobnico osvoboditeljev Beograda. Prav tako so položili tudi venec na grob neznanega junaka na Avali. Svečanostim so med drugim prisostvovali tudi še podpredsednik IS FLRJ Rodoljub Colaković in armadni general Otmar Kreačić in še nekateri drugi generali.

... IN PO SVETU

Pariz, 15. maja — V Parizu je za sestanek velikih štirih vse pripravljeno. V ta namen so Elizejsko palačo, kjer bodo potekali razgovori, popolnoma preuredili. Kot prvi je prispel v Francijo sovjetski premier Nikita Hruščev. Za njim pa sta prišla še ostala dva gosta Eisenhower in Macmillan. Jutri dopoldne se bodo prvič sestali v prvem nadstropju Elizejske palače De Gaulle, Eisenhower, Macmillan in Hruščev. Razen skupnega sestanka vseh štirih bo tudi več sestankov med štirimi oči. Prvi od teh sestankov je bil že danes med De Gaulle in Hruščevim, ki je trajal eno uro. — Razen tega bodo veliki štirje povabili na razgovore tudi nekatere druge predstavnike držav, med njimi tudi kanclerja Adenauerja.

Veličastna proslava

Britof, 15. maja

Danes dopoldan se je pred gasilskim domom v Britofu zbralo več sto domačinov in okoličanov na svečani proslavi, ki jo je v počastitev 15-letnice osvoboditve priredila osnovna organizacija ZB Britof. Po odigrani državni himni so se na častni tribuni zbrali zastopniki političnih in družbenih organizacij občine in krajevnih organizacij, ki so po krajšem kulturnem programu prisostvovali razvijanju prapora krajevnih organizacij ZB Britof, ki je kot peta po vrsti v kranjski občini dobila svoj prapor.

Po razvijanju prapora je povor-

ka krenila v Orehovlje, kjer so svečano odkrili spominsko ploščo Francu Kernu-Crnemu, ki je kot komandir VOS padel 9. septembra 1944 v Kamniku. Pri odkritju plošče je spregovoril med drugimi tudi predsednik ObLO Kranj France Puhar, ki je bil s padlim komandirjem nekaj časa skupaj v partizanih. Po govoru so v kulturnem programu sodelovali še pevski zbor France Preseren iz Kranja, godba na pihala DPD Svobode iz Kranja, pionski odred Crni iz Predoselj in drugi. Desetina pripadnikov JLA pa je padlemu izstrelila častno salvo.

S konference ObSS Bohinj

Nad 400 novih članov

Boh. Bistrica, 15. maja

Včeraj je bila v hotelu Jezero v Bohinju občinska konferenca sindikalne organizacije, ki so ji poleg delegatov prisostvovali številni gostje, med njimi tudi tajnik okrajnega sveta Mirk Rozman in sekretar občinskega komiteja ZK Bohinj. Konferenca je nad vsa pričakovanja zelo dobro uspela, zlasti v odnosu na to, da je pred tedni ista bila že sklicana in bila zaradi slabe udeležbe odpovedana.

Poročilo sveta, ki ga je imel Franc VOJVODA, predsednik ObSS Bohinj in pa koreferat o bodočih nalogah tovariša Janka BRATE sta dala izčrpano analizo dela te organizacije v preteklosti in na osnovi tega tudi naloge za bodoče leto. Res je, da se sindikalna organizacija v preteklosti ni docela uveljavila v družbenem življenju občine, vendar zato obstajajo tudi objektivni razlogi in pa dejstvo, da proletarij v Bohinju pravzaprav ni

Občni zbor vodne skupnosti v Cerkljah

Cerklje, 15. maja

Danes je bil v Cerkljah III. redni letni občni zbor vodne skupnosti za vodno preskrbo področja Cerklje-Komenda-Vodice-Mengeš. Vodna skupnost je v krajšem razdobju dosegla že

NOVA PREMIERA V ČUFARJEVEM GLEDALIŠČU

Jesenice, 15. maja

Sinoči je bila v Čufarjevem gledališču na Jesenicah še sedma premiera, v režiji in sceni Bojana Cebulja, V. Firnerjeve komedije »Kukavičje gnezdo«. Predstava je nadvse lepo uspela in so se odlikovali vsi igralci.

U.

pomembne uspehe. Glavna naloga za prihodnje obdobje pa je zgraditi vodovod in omrežje na tem področju. Na občnem zboru je bilo iz razprav vidno, da imajo nekateri člani vse premalo zaupanja do te skupnosti, kar je prav gotovo velika ovira pri delu.

SPREVED DIJAKOV NA JESENICAH

Jesenice, 15. maja

Včeraj dopoldne je bila, kot na vseh srednjih šolah, tudi na jeseniški Gimnaziji svečana predaja ključa dijakov 4. letnika, dijakom tretjega letnika. Prav tako so predajo izvršili tudi dijaki srednje metalurške šole in nato v martinjarje oblečeni krenili v sprevedu po Jesenicah. Spreved se je ustavil pred železniško postajo, kjer so dijaki nazorno prikazali vlivanje jekla.

Zaključek šolskega leta

Jesenice, 15. maja

Včeraj dopoldne so dijaki Srednje tehnične metalurške šole na Jesenicah svečano zaključili šolskega leta. Čeprav so bili lani najboljše doslej in da jih v prihodnje ne bodo več dosegli, letošnji prav nič ne zaostajajo za temi. Četrtni letnik so izdelali vsi in sicer 5 dijakov z odličnim, 13 s prav dobrim in 5 dijakov z dobrim uspehom.

K temu uspehu je nedvomno pripomogel tudi ves predavateljski zbor, ki se je vse leto trudil, da bi nudil dijakom čim več.

UMRLI ZARADI PLJUČNICE

4. maja, ob 14. uri 40 minut je nenadoma zaradi pljučnice umrl Morič Ignac z Jesenic, rojen 1945. Za to boleznijo je boloval že od 1. maja dalje.

Medokrajno srečanje vaše mladine v Naklem

(Nadaljevanje s 1. strani)

čanj, tekmovanj in praznikov naj bo čimveč! Saj manifestirajo pripravljenost mladine za sodelovanje v skupnih naporih za dvig kmetijske proizvodnje in prikazujejo delež mladine pri tem, kakor tudi pri prizadevanjih za napredek kulturnega življenja in socialističnih odnosov v naših vaseh.

V nadaljevanju je še dodal: »Nekateri na vasi zamerijo mladini, da hoče v industrijo, proč s kmetije. Vsi moramo vedeti, da je odhajanje mladine v industrijo normalen in celo nujen pojav, predvsem pa moramo vedeti to, da bodo mladi ljudje hoteli delati v kmetijstvu le, če bo le-to nudilo take dohodke in take življenjske pogoje, kakršne nudi delo v drugih gospodarstvih panogah.

Po slavnostni otvoritvi se je pričela povorka kmetijskih strojev. Traktorje iz številnih kmetijskih zadrug na Gorenjskem so vozili sami mladinci. Poudariti je treba, da mladinci, ki so opravljali krmila, lani še niso

znali voziti traktorjev. Skoraj vsi so si pridobili to znanje v mladinskih delovnih brigadah na avtomobilski cesti Bratstva in enotnosti. Lani je obiskovalo traktorske tečaje v brigadah nad 1000 brigadirjev iz Slovenije, od tega pa jih je zdaj že nad 600 zaposlenih v kmetijskih združenjih in posestvih, kot kvalificiranih traktoristov. Kako se iz leta v leto uveljavljajo moderni stroji v kmetijstvu, naj pove tale podatek: pred štirimi leti smo imeli v Sloveniji 450 traktorjev, zdaj pa jih aktivno dela v kmetijski proizvodnji že 2100. Razen tega imamo tudi že lepo število kombajnov in enega izmed njih smo videli tudi v današnji povorki kmetijske mehanizacije.

Današnje slavje vaše mladine v Naklem pravzaprav ne bi bilo popolno, če ne bi pokazali še nekaterih tradicionalnih slovenskih običajev. Bohinjski mladinci in mladinke so pokazali del znanega »Bohinjske kmečke ofete«. Zaradi samega dela, saj traja prava bohinjska ofeta kar nekaj dni.

Vse to in pa skoraj celotni kulturni program, sestavljen iz vokalnih, instrumentalnih in folklornih točk je prenašala ljubljanska Radio-televizijska postaja. V popoldanskih urah je sledil še športni del tekmovanja, nato pa se je mladina ob zvokih prijetne glasbe veselo zabavala.

In kakšen je namen današnjega srečanja? Predvsem gre za medsebojno zblizanje mladine za manifestacijo kulturne in športne dejavnosti. Obenem pa sodi to srečanje tudi v okvir letošnjih praznovanj Dneva mladosti.

M. Fajon

vori vsa dolina, zlasti pa v Zelenikih in mnogi, mnogi partizani in aktivisti z časa NOB.

Dr. VALERIJA STRNAD

Nešteto krat je morala iz okupiranih Železnikov preko straž v Martinj vrh ali v druge kra-

je, da je obvezala in nudila prvo pomoč ranjenemu partizanu. Nešteto krat je izročila aktivistom velike zavitke zdravil in drugega sanitetnega materiala in s tem tvegala glavo pred Nemci. Prav tako je tvegala življenje, ko je ponoči sprejela ranjenega partizana v hišo, ga obvezala in zdravila ter mu nudila zatočišče. Tudi sicer pri delu je pred vojno in še danes, ni gledala na denar in koristi, ampak predvsem na ljudi, ki so bili potrebni pomoči.

»Kdaj, ob katerem dogodku ste se posebno bali, da bodo za vaše sodelovanje s partizani zvedeli Nemci, oziroma, ob katerem dogodku v času NOB mislite, da ste največ tvegali, največ prispevali itd.« Tako smo vprašali tovarišico Valerijo.

»Enkrat so me klicali v Martinj vrh. Bil je tam neki partizan hudo ranjen. Imel je ranjen mehur in črevesje. Pomoč je bila nujna. Imeli so ga pri neki hiši. Toda bilo je nevarno. Sovražnik, izdajalec je opazo-

val vso stvar. Samo njegovo opozorilo Nemcem bi zadostovalo in že bi jaz v Železnikih tvegala glavo. Premišljala sem. Potem pa sem se odločila — Grem! Grem, naj bo karkoli!«

Tako je pripovedovala o tem dogodku Valerija. A bilo jih je veliko, veliko! Pripovedovala je tudi, kako so skozi zadnja vrata v hišo prihajali partizani kar ob belem devu, čeprav so bili okrog po Železnikih Nemci. Pripovedovala je, kako se je večkrat z drugimi v hiši »stiskala v veži za debelim zidom, ko je zunaj pokalo in pokalo.

»Toda o vsem tem nerada govorim dandanes. Prestali smo to. Pretrpeli ta strah. Ne spominjajte me več na to,« je dejala in zato smo se začeli razgovarjati o spomladi, o lepih dnevih in o njeni ordinaciji, ki jo tudi ob osmem križu še zmeraj vzdržuje. Potem pa smo ji iskreno čestitali za njeno delo, za visoko odlikovanje in se poslovili.

LJUDJE IN DOGODKI

Na vrhu

Danes se bodo v Parizu prvič sestali veliki štirje — predsedniki vlad Velike Britanije, Sovjetske zveze, Francije in ZDA. Po petih letih bodo znova skušali rešiti nekatere najosnovnejše probleme, ki delijo svet in ogrožajo mir, predvsem berlinski problem, povezan z nemškim problemom na sploh, nato problem razorožitve in problem odnosov med Vzhodom in Zahodom, ki so zlasti v zadnjem času zaradi znane afere z ameriškim vohunskim letalom, sestreljenim nad ozemljem Sovjetske zveze, postali nekoliko bolj zadržani, skaljeni.

Ko je že v soboto, 14. maja, torej dva dni pred začetkom konference, pristal na pariškem letališču Orly, je sovjetski ministrski predsednik Hruščev izjavil, da pričakuje od konference predvsem sporazum o postopni popolni razorožitvi pa tudi izboljšanje mednarodnih odnosov. Približno tako so povedali tudi Eisenhower, de Gaulle in pa Macmillan. Kljub različnim pogledom na probleme razorožitve in nemški problem, ki so se

jasno manifestirali na ženevskih razorožitvenih razgovorih deseterice in pa ob dvostranskih stikih med štirimi velikimi, so dana vsaj formalna zagotovila, da bodo državniki na »vrhu« zadržali vse sile, da se dosežejo konkretni sporazumi, ki naj bi prispevali k okrepitvi miru in varnosti na svetu.

Prav to pričakuje od konference vse svetovno javno mnenje. Ljudje nikjer niso za vojno, povsod so proti njej. Spritno perspektive, ki jo predstavlja za človeštvo nov svetovni spopad, je pristavev vojnega obračunavanja toliko manj. Še več! Ljudje v manj razvitih državah — in ti predstavljajo večino svetovnega prebivalstva — pričakujejo od razorožitve, o kateri naj bi se v principu sporazumeli štirje veliki, konkretne rezultate: večjo pomoč razvitih držav za razvoj njihovega gospodarstva, ki pa ni nerazvito po njihovi lastni krivdi, marveč zaradi kolonialne eksploatacije s strani sedaj razvitih dežel. Pričakujejo, da bodo to pomoč dobili brez političnih izsiljevanj in

snubljenja. Predsednik Indonezije Sukarno je upravičeno dejal, da ob obravnavanju odnosov med blokoma veliki štirje ne bodo smeli pozabiti, da je izven blokov mnogo držav z lastnimi stremeljenji, ki jih bo treba tudi upoštevati.

Povsem jasno je, da od konference na vrhu ne moremo pričakovati nemogočih stvari. Morda niti ne nekaterih povsem konkretnih zaključkov. Toda, če se spomnimo pet let nazaj na ženevsko srečanje velikih, bomo videli, da je tedaj ugodno vzdušje — tako imenovani »ženevski duh« — v mnogočem olajšalo reševanje nekaterih mednarodnih problemov. Vsaj to pričakujemo tudi od sedanjega pariškega sestanka.

So mnogi skeptiki, ki hočejo vse ali nič. S sumničanjem o iskrenosti posameznih pobud in predlogov, razdirajo vse pozitivne pobude za sporazumevanje. Morda je prav nezaupanje največje zlo, najnevarnejši ostanek hladne vojne, ki zastirupa odnose med blokoma. Zadnji vohunski podvig nam to najbolje dokazuje. Zato bo konferenca velikih štirih vsekakor dosegla svoj namen, če se bo spritno osebnih stikov in razgovorov med najvišjimi predstavniki štirih velikih sil, utrdilo medsebojno zaupanje med Vzhodom in Zahodom, da bo skratka v prihodnje manj programskih govorov za publiko in več konkretnega dela pri utrjevanju miru in miroljubnega sožitja med narodi.

ma posebne tradicije in da se je v širšem merilu pričel pojavljati šele po osvoboditvi. Razen tega Bohinj nima večjih industrijskih obratov in prevladujejo majhni obrtni obrati s še zelo primitivnim in nesodobnim načinom proizvodnje. Kljub temu pa se sindikat vse bolj uveljavlja. Dejstvo, da je bil v preteklem letu razširjen za preko 400 članov, da je bilo ustanovljeno kar pet novih podružnic in da se je organizacija kolikor toliko organizacijsko utrdila, potrjuje prejšnje. Razen tega je sindikat imel mnogo uspehov tudi v skrbi za delovnega človeka in vzgoji proizvajalcev. Nov zdravstveni dom, za katerega je sredstva prispevala tudi »dvotretjinska« akcija, preko 40 novih stanovanj, topel obrok na lesnem obratu itd., je le nekaj tozadevnih uspehov. — Sindikat se je prav tesno povezal z Delavsko univerzo in pošiljal delavce na seminarje in predavanja. To je rodilo tudi boljše kvaliteto dela sindikalnih vodstev in tudi organov samoupravljanja.

Bogata razprava in sploh vsebina konference da slutiti, da bo ta organizacija v prihodnosti tudi v Bohinju predstavljala pomemben družbeno političen činitelj.

—on

V soboto dopoldne je bil parkirni prostor pred »ISKRO« v Kranju nenavaden. O tem dovolj zgovorno priča naša slika, hkrati pa potrjuje, da številka nad 600 novo registriranih avtomobilov v Kranju vključno do konca marca letos ni nekaj nemogočega. Če ne upoštevamo motociklov, koles in mopedov, je med člani delovnega kolektiva »Iskra« tudi nad 120 avtomobilov (na sliki jih je komaj polovica). Zatorej se ni čuditi, če si v »Iskri« belijo glave, kako zagotoviti dovolj velik parkirni prostor

FILMSKE ZANIMIVOSTI

● **PRODORANJE INOZEMSKIH TALENTOV V HOLLYWOOD SE NADALJUJE.** — Za Francozom Yvesom Montandom in Angličanom Franklejem Vaughanom, ki sta rešila situacijo, ko so morali znani ameriški igralci kot so Gregory Peck, Charlton Heston, Stephen Boyd in celo Rock Hudson drug za drugim odkloniti nastop v filmu »Let's Make Love« (Ljubiva se) z Marilyn Monroe v glavni vlogi prihaja v Hollywood še en novinec, mladi francoski igralec Gerard Blain. Blain, poznani predvsem po svoji vlogi v Chabrolovem filmu »Les Cousins« (Bratranca) bo soigralec Lane Turner v »Streets of Montmartre« (Monmartska ulica). Režiser tega filma, ki pripoveduje življenjsko zgodbo slikarja Mauricea Utrilla in njegove matere, je Douglas Kirk.

● **ANGLEŠKI IGRALEC LAURENCE HARVEY, KI JE PRIŠEL PREKO ATLANTIKA, PA JE NASTOPIV V FILMU Johna Waynea »Alamo« in je potem ostal v Hollywoodu še kot soigralec Elisabeth Taylor v »Butterfield 8« (za MGM), je sklenil s producentom Halom Wallisom pogodbo za večje število filmov za distribucijo Paramount, s katerimi bodo pričeli še v letošnjem letu. Prav tako bo za Paramount tudi film Alfreda Hitchcocka »No Bail for the Judge« (Ni poročstva za sod-**

nika), v katerem bo Harvey igral skupaj z Andrey Hepburn in ki ga bodo posneli večinoma v Angliji. Toda pred začetkom snemanja kateregakoli teh filmov se mora Harvey še vrniti v Anglijo, da odigra vlogo v filmu producenta Michaela Balcona.

● **POPULARNOST MLADIH PEVSKIH ZVEZDNIKOV POLNI BLAGAJNE AMERIŠKIH KINEMATOGRAFOV** in producenti jih zato bolj in bolj vključujejo v filme z velikimi proračuni in že priznanimi igralci. To zamisel je z uspehom preizkusil Howard Hawk, ko je v filmu »Rio Bravo« postavil Johnu Wayne-u nasproti mladega pevkarja Rickyja Nelsona. Slab vtis pa je napravil s svojim prvim filmom »Honud Dog Man« pevec Fabian; pravijo, da je pokazal, da ne zna ne peti ne igrati. Producenti Charles Brackett ga je sicer izbral za protigralca Bingu Crosbyju v svojem novem filmu za 20th Century Fox »High Time«; njegova soigralka »Honud Dog Man« Carol Lynley pa je baje izjavila, da se čisto za trdno ne bo pokazal v »High Time«, če bo res sodeloval tudi Fabian. Pevec Frakle Avalon, ki je nastopil v Waynejevem »Alamu«, ima tudi eno glavnih vlog — ob strani Alana Ladda — v filmu »Guns of Timberland« (Timberlandske puške), ki slika zgodbo iz življenja drvarjev.

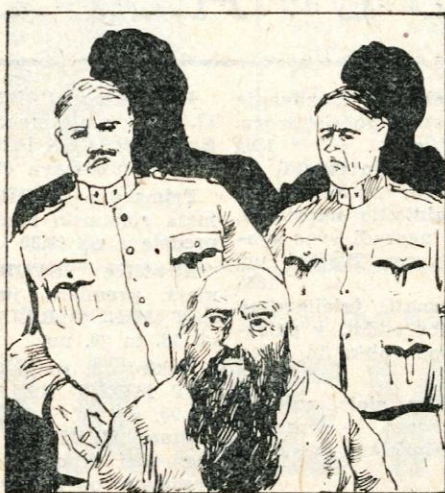
TO NE SVETINA **LOVČEVA HČI**

Riše Milan Batista

169.

Ko so Neku v zatohlem zaporu sneli vezi, se je počutil olajšanega. Šele po nekaj dneh so ga prišli iskat in ga gnali na zasliševanje. Komandir h kateremu so ga pripeljali, ga je dal posaditi na stol. Spravili so ga, kakor bi bil pri spovedi. Sprva, ko še ni šlo zavoljo divjega lava, ej odgovarjal. Ko pa so ga začeli spraševati o njegovih zvezah z Boštjanom in o tem, koliko gamsov in srnjakov sta že pobila, se je zakrknil. »Kaj me sprašujete, saj vse bolje veste, kakor jaz,« se jim je Nek brezbržno smehljaj. Potem so napeli druge strune.

170.

»A tako, mrhar ti zviti,« je zarohnel komandir in ga zgrabil za suknjič. Trese ga je, da mu je kučma padla iz rok. »Mi te bomo naučili kozjih molitvic. No, govori: kje imaš puško?« »Nimam je.« »Koliko si postrelil divjadi?« »Saj še ne razločujem srnjaka od zajca. Oglar sem,« je ugovarjal Nek. Komandir je poklical še dva žandarja. Ukazal je, naj naučita moža spodobno govoriti z oblastjo. Nek pa si je mislil: »Kar tako naprej grinte, pa jo bomo kar dobro zvozili. Ne boste me ukani kar tako, ne.« Komandir je pomignil žandarjema.

171.

Zgrabila sta ga. »Priateljček, zdaj se drugače pomenimo. Med prste sta mu vtaknila ostre oglete klinčke. Nato sta poprijela in začela stiskati. Postalo mu je vroče in rad bi zatulil od bolečin. »Koliko si jih?« Bolečine so postale neznosne. Najprej je Nek priznal le enega zajca, potem še srnjaka, ko so ga močnejše stiskali, pa tudi nekaj gamsov. Ko pa ni mogel vzdržati več, je zatulil: »Več sem postrelil, kakor vsi lovci.« Popustili so in se zadovoljno smehljali. Možu so roke z modro zateklimi prsti ohlapno padale k telesu.

Christiane Maybach pripada generaciji »novega vala«, ki ni obremenjena z nobenimi predsodki. Njena velika želja je postati prva igralka v katerem zahodno nemškem gledališču. Zato ji pride prav vsakršna reklama

Operacija pod mikroskopom

Operacijska dvorana klinike za uho, nos in grlo Vojno-medicinske akademije v Beogradu, ki malo spominja na običajne dvorane, v katerih operirajo ljudje, je utonila v temo. Namesto velikega reflektorja zasveti majhna žarnica na prenosnem mikroskopu. V dvorani tišina.

Na mizi leži petdesetletni Vladimir Marković, uslužbenec iz Smederevske Palanke. On ne sliši že nekaj let. Čez nekaj trenutkov bodo kirurgi — po neki novejši ameriški metodi — poskušali, da mu vrnejo sluh.

Zdravnik je dvignil nad levo uho bolnika mikroskop, tako da se skozi njegove leče jasno vidi notranjost lobanje, tisti del, v katerem je srednje uho z drobnimi koščicami: s tistimi, po katerih se

prenašajo zvoki do možgan. Te koščice so tako majhne, da se — če jih opazujemo z golim očesom — komaj vidijo. Ena izmed njih ima dva do dva in pol milimetra. Povečana z mikroskopom pa se zdi, da ima štiri milimetre. To kirurgu olajša delo, vendar mora zato ravnati izredno precizno in obzirno. Tudi najmanjša neopreznost ali močnejši gib z nožem bi lahko bil usoden. Lobanja ni odprta, temveč se operacija opravlja skozi kovinski ušesni lijak, pri dnu širok vsega okrog 5 milimetrov, nastavljen skozi ušesni kanal do samega opna bobniča.

V polkemi vidimo mizo z instrumenti — dokaj tankimi, podobnimi iglam za pletenje — ki se popolnoma razlikujejo od tistih za druge operacije, recimo srca,

tilnika, prsnega koša. Ni niti majhnih, ukrivljenih igel z nitjo, ker pri teh operacijah sploh ni rezov. A tudi če so kje nujni, niso večji od nekaj milimetrov.

Bolnik med operacijo ne čuti bolečin, čeprav ni anestetiziran, temveč je po uporabi posebnih sredstev, v neki vrsti polsna, tako da na svoj način doživlja vse tisto, kar se okrog njega dogaja. Operacija traja že več kot tri ure.

— Če je vse šlo v redu, boste čez minuto ali dve pričali neobičajnega prizora — je rekel asistent. Skoraj istočasno spregovorila bolnik, čeprav ga ni nihče nič vprašal:

— Doktor, jaz slišim, slišim... Rekli ste: »Sestra, dajte mi instrumente...«

VZNEMIRLJIV RAZGOVOR

Kirurg prekine delo. V dvorani je najprej slišati vznemirljive glasove, nakar spet zavladati tišina. Zdravnik se nalahno malo oddalji od kirurške mize in polglasno vpraša:

— Me sedaj slišite?
— Slišim, odgovori pacient.
— A sedaj? — vpraša zdravnik, ki se je oddaljil povsem od okna.
— Slišim tudi sedaj.

Tega nekdanjega bolnika, ki je le s težavo lahko spremljal celo zelo glasen razgovor samo s pomočjo aparata za jačanje sluha, so srečali novinarji, ki so prisostvovali operaciji, pred nekaj dnevi. Prišel je, je dejal, na kliniko zaradi kontrole. Popolnoma se je spremenil tako fizično kot psihično: zgovoren je, vedrega razpoloženja, nasmajan.

— Na aparat sem povsem pozabil, — je rekel.
— Sedaj lahko dobro slišim tudi najtiše izgovorjene besede, kot

nekoč, še preden sem izgubil sluh. V anale Klinike za uho, nos in grlo Vojno-medicinske akademije v Beogradu, kjer so opravili to operacijo, je zabeležen še en uspešno ozdravljen primer.

ZA RAZVEDRILO

Imejte usmiljenje s človekom, ki nima drugega v žepu kot revolver

In šele sedaj mi poveste, da ne znate brati!

Rokavica za tanko pločevino

Prekladanje tanke pločevine, zlasti železne in še celo, če jo pred korozijo štiti plast maščobe, je bilo že od nekdaj sila ne-hvaležno delo. Pred kratkim pa je prišla neka domiselna tovarna na imenitno misel: vrsto majhnih, vendar zelo močnih stalnih magnetov so pritrili na

usnjen jermen, ki ga delavec pripne preko debele usnjene zaščitne rokavice. Ko se z rokavico približa plošči železne pločevine, se magnet prilpepi nanjo tako, da ploščo zlahka dvigne. Čeprav je magnet sila majhen, pritegne in drži celo 17 kilogramov težko ploščo.

Raziskovanje kozmetičnih žarkov

Nobelov nagajenec prof. C. F. Powell, vodja Fizikalnega oddelka univerze v Bristolu, pripravljala mednarodno odpravo, ki bo naslednjega leta na področju Sredozemskega morja proučevala kozmično sevanje. Ker ze-

meljsko ozračje večino kozmičnih žarkov absorbira, bo odprava spustila veliko število posebnih balonov, ki bodo opremljeni z merilnimi napravami ostali v zraku 40 ur in dosegli višine do 30.000 m.

Sodim, da bi ne bilo napak, če pravočasno poskrbimo, da do takih in podobnih poskusov sploh ne pride. Kdo naj poskrbi? Grof? Ta ima druge skrbi! To je naloga njegovega oskrbnika! To je moja prekleta skrb!« je končal Herman ves upchan, kakor da se je pravkar bojeval s celimi trumami upornih kmetov.

Kako si to zamišljate, gospod Herman?« je vprašal župnik. »Ne kaže, da bi kar na celem začeli dražiti ljudi!« je resno pripomnil in segel po medenem kruhku.

Molk. »To bom izpeljal brez hrupa,« se je spet oglasil oskrbnik. Njegov lisičji obraz je spreletel zmagoslaven smehljaj. »En sam je, ki nam očitno nasprotuje. In ta garjeva ovca je Hribar. Mnogo jih je že okužil in zastrupil s sovraštvom do gradu. To se je pokazalo ob Trpinovem pogrebu. Ne le, da je trosil laži, češ da je upornega kmeta umoril grad — ne, umoril ga je njegov lastni jezik, — temveč je posegel tudi v cerkvenopravne zadeve, ko je na lastno pest pokopal Trpina, ki ste mu zaradi očitnega sovrašstva do cerkve odrekli cerkveni pogreb, in tako osramotil Vas, reverende.«

»Kar zadeva cerkev in mene, bom s Hribarjem že sam uredil,« je rekel župnik. Šel si je s prsti skozi srebrne pramene valovitih las, kakor da hoče odgnati nadležno misel. »Sicer se pa nad Hribarjem ne morem pritoževati. Bero mi je redno odrađoval, da bi bil lahko za vzgled drugim,« je še dodal. Pri tem je zaplčil svoj pogled v Talerja, ki mu je dolgoval še lansko bero. Na tistem mu je bilo celo žal, da je Hribarjevo desetino odstopil gradu.

»Če je cerkvene dajatve odrađoval v redu,« se je oglasil Taler in priskočil svojemu gospodskemu botru na pomoč, »pa zamenjaj svoje dolžnosti do gradu, javno žali gospodsko in tisto, ki so ji vdani. Kaj ni tako, gospod Herman?«

»Tako je!« je odsekal oskrbnik. »Kmete podpihuje zoper grad in jim pomaga z denarjem. Prilaska si Gaberčnikov vrh, ki je dejansko graščinski.«

»In nam krađe divjad,« se je oglasil lovec Fric. Taler je prikimal in dejal: »Pa v moj rovt sili. Poleti je na

Ravneh premaknil mejnike v moje. Žalil me je s pritepenecem. Njegovi ljudje — hkrati kovač Lenart — pa so se norčevali iz Reparja, ki mi je pomagal spravljati rovt.«

V resnici pa je Talerju dišal Hribarjev rovt na Ravneh, se-nožet, ki je slovela po svoji lepi legi. Vsaj pet krav več bi lahko redil, če bi se njegova košenina na Ravneh podaljšala za Hribarjev rovt. Pa tudi njiv svobodnjak ni imel slabih. Tista na Vrskah je bila ko nalašč za rž in korenje. To naj bi dobil Repar od gradu v najem, če bi se posrečilo pregnati Hribarja, tega puntarja in podpihovalca.

»Se nevarnejši od Hribarja se mi zdi kovač Lenart,« se je oglasil Fric. »Pri njem se zbiraajo ljudje od blizu in daleč in Lenart jim pripoveduje o vsem mogočem. Potovka Urša se vsak teden ustavlja pri njem. Menim, da ona ne prenaša zgolj sukanca in soli temveč tudi novice. Novice iz sveta! In te potem v kovačnici premlevajo pozno v noč. Pa lovske tatove podpira!«

Izdeluje jim vsakovrstno orožje in pasti.«

»Sam pa ni za bolho boljši!« je podkrepil Taler. »Ukrade, kjer le more — tu srnjaka, tam gamsa.«

Za pričo je že precej okajeni Taler šel klicat svojega bodočega zeta.

Nerodno se je priklonil Repar, ko je vstopil. V rokah je mečkal svoj vegasti klobuk.

»Povej, Repar, ali krađe kovač Lenart divjad, ali ne!« ga je očetoval nagovoril Taler.

»Če bi zdajle stopil tja v Radovno, stavim, da bi ga srečal kje v Kuhinji ali pa v Jerebikovcu. Doma vem, da ga danes ni!« se je odrezal Repar.

»Vem, kako je z Lenartom,« je rekel Herman. »Toda dokler ne dobim drugega kovača, naj bo Lenart tam, kjer je! Sicer pa, ne le, da je sovražan gradu, ampak tudi brezbožnik je. Zadnjič je javno zabavljajl čez farovž, mašo in druge pobožnosti. In to v vaši lastni krčmi, prečastiti!«

»Kar se tiče cerkvenih vprašanj, bom z ljudmi že sam opravil!« je rekel Gorjanski. Rahla rdečica mu je šinila v lice.

STANKO LAPUA **SVOBODNJAK HRIBAR**

»Ni važno, kakšen je ta postopač, tudi ne, kam ga nese pot, pač pa to, kar nam je povedal,« je trdno rekel Herman. In kakor, da si hoče poplakniti nekaj, kar ga je tiščalo v grlu, je prilizil bolno čašo in jo izpraznil v dušku.

»Res, čudne reči se gode po svetu,« je nadaljeval. »Na Francoskem besni vojna že več kot pol stoletja. Vasi požgane, ljudje pobiti, polja zanemarjena, dežela obubožana. Na Angleškem je še huje: neki Wielif — ali kako se že imenuje ta krivoverec — je naredil zmedo v cerkvi. Njegovi pristaši pa uče enakost in bratstvo. Pri moji veri, nevarna reč! In res sem iz istih ust slišal, da so se uprle kmečke množice, odrekale svojim gospodom pokorščino, dvignile splošno vstajo in zavzele London. London! Premislite, gospoda moja!« je malone kričal gospod Herman in se udaril z dlanjo po čelu. »Kraljeve prestolnice so se polastili ti capini!«

»No, no, vse, kar je prav!« je zamomljajal Taler in s svojo nerodno sapo segel po novem kosu pečenke. Ti, Herman, kar pripoveduj storije, jaz bom pa jedel, si je mislil.

»Sodrga, pravim,« je rasel Herman. »Kmet, da bi bil enak grofu? Haha! Lepa je ta! Gospod da bi se bratil s tlačanom? Nikoli! Mar ni bog ustvaril drofa zato, da vlada in pobira davek, kmeta pa da uboga in dela?«

»In pošteno je,« je s polnimi usti zagodel Taler.

»Se bodo že unesli!« se je nasmehnil župnik in prekrizal roke na prsih.

»Ne bodo se!« se je kar naprej repenčil Herman. »Taka reč je kakor kuga, ki uniči cele dežele; kakor ogenj, če pade na suhe travnate grive, gori in gori, dokler ne zajame vse gmajne. Taka je tudi s človeško mislijo: večeraj na Angleškem, danes ti vzplamti na Francoskem ali pa na Nemškem in jutri bo začelo tleti pri nas. Kdo bo uganil pravi čas, da jo pogasi?«

OBVEŠČEVALEC

mali oglasi

Trgovsko podjetje Knjigarna »Simon Jenko« v Kranju sprejme dva vajenca — vajenki. — Pismene prošnje je poslati na upravo podjetja 1755

Prodajam le malo rabljen čevljarški šivalni stroj. Tudi elastično dobro šiva. Prodajam za pod polovično ceno ali menjam za les. Naslov v oglasnem oddelku 1797

Hišo z vrhom prodajam v predmestju Kranja. Možna je ureitev dveh manjših stanovanj. Ponudbe oddati v oglasni oddelku 1816

Štedilnik kupim z dvema in pol ploščama, prosto stoječ, v dobrem stanju. Naslov v oglasnem oddelku 1822

Prodajam moped »Puch«. Cena 80.000 din. Koristnik Ciril. Ostali naslov v ogl. oddelku 1842

Prodajam avto Ford Taunus, — 1949 tip, v brezhibnem stanju. Cena 320.000 din. Naslov v ogl. oddelku 1851

Prodajam moped Colibri. Cena ugodna. Sp. Brnki 2, Cerkle 1858

Prodajam ovco z mladičem. Naslov v ogl. oddelku 1859

Prodajam NSU Primo 150 ccm. Savska Loka 13, Kranj, za tovarno Iskra 1860

Prodajam 2 Lambretti 150 ccm. Ljubljanska 3, Kranj 1861

Prodajam Vespo. — Dobro ohranjeno. Naslov: Benedikova 25, Stražišče, Kranj pod »135.000« 1862

Zdravstveni dom Kranj kupi v Kranju ali neposredni bližini stanovanje ali stanovanjsko hišo. Ponudbe z navedbo cene je dostaviti na zdravstveni dom Kranj 1863

Vzamem dekle na stanovanje in hrano. Ostalo po dogovoru. Naslov v ogl. odd. 1864

Spodnje zobe sem izgubil 12. maja od Planine do Kranja. — Poštenega najditelja naprošam, naj jih proti nagradi vrne vrtarju Jenkotu na Planini pri Kranju 1865

Zelim spoznati inteligentno dekle. Ponudbe oddati v oglasni oddelku pod »Slika in srčen dom« 1866

Postelje, mize, stole, vzdiljiv štedilnik prodamo. — Vprašati Oreška pri Murniku, Predvor št. 2 1867

kino

Jesenice »RADIO«: 17. in 18. maja amer. barv. film LJUBEZEN MAJROIE MORNIGSTAR

Jesenice »PLAVŽ«: 16. in 17. maja amer. barv. cinem. film ISKREN NASMEH

Bled: 16. maja ital. barv. cinem. film BEATRICEVA ČENČI, 17. in 18. maja franc. film JULIETTA, predstave ob 18. in 20.30 uri

Radovljica: 17. in 18. maja zapad. nemški barv. film TI SI MOJA PESEM, 17. maja predstava ob 20. uri, 18. maja pa predstava ob 18. in 20. uri

Trzin: 17. in 18. maja jugoslovanski film VETER JE PRENEHAL OB ZORI

Kranj »STORŽIČ«: 16. maja amer. barv. film EDINA ŽELJA matineja ob 10. uri, sovj. barv. film SESTRE, predstave ob 16. 18. in 20. uri zadnjič, 17. in 18. maja ital. film DEČEK V KRATKIH HLAČAH, predstave ob 16., 18. in 20. uri, matineja istega filma ob 10. uri

Letni kino »PARTIZAN«: 16., 17. in 18. maja amer. barv. vist. film OBRACUN PRI O. K. KORALA, predstava ob 20. uri

Primskovo »TRIGLAV«: 17. maja romunski film OREL 101 predstava ob 19.30

Stražišče »SVOBODA«: 17. maja premiera jugosl. filma PET MINUT RAJA, predstavi ob 18. in 20. uri

Naklo: 18. maja jugosl. film PET MINUT RAJA predstava ob 20. uri

Kino DUPLICA: 18. maja francoski film GERVAISE — predstava ob 20. uri

Kino Kamnik: 16. maja angleški barv. film DR. BREZ DELA, 17. in 18. maja amer. barv. cinem. film REKA SMRTI, predstava ob 20. uri

Triglav - Zlatorogov smuk

Vrata, 15. maja — Pod pokroviteljstvom Železarne Jesenice je bil danes tu tradicionalni Triglav-Zlatorogov smuk, ki ga prireja vsako leto Gorenjska smučarska podzveza. Na progi, dolgi 1800 m, je startalo 33 članov, 30 mladincev, 7 članic in 6 mladink. Razen domačih tekmovalcev so se smuka udeležili tudi člani ASKO Vilach. Višinska razlika tekmovalne steze je bila 400 m, na njej pa je bilo 32 vrtic.

Rezultati — člani: 1. Muckelschnadel (ASKO) 1:19,00, 2. Sumi (Triglav) 1:20,4, 3. Lakota (Jesenice) 1:25,00, 4. Križaj (Ljubelj) 1:25,2, 5. Jenko (Triglav) 1:26,0 in tako dalje. — Mladinci: 1. A. Klinar (Jes) 1:29,1, 2. Biedberger (ASKO) 1:40,1, 3. Trnigonnar (ASKO) 1:41,2, 4. Detiček (Kranjska gora) 1:43,4, 5. M. Klinar (Jesenice) 1:44,00 itd. — Članice: 1. Rutar 1:38,00, 2. Zupančič 1:46,1, 3. Ankele (vse Triglav) 1:47,3, 4.

Republiška ženska rokometna liga

MEDLA IGRA DOMAČINK

Mladost : Slovan 5:10 (3:6)

Kranj, 15. maja

Danes dopoldne sta se na igrišču Mladosti v Stražišču srečali v prvem kolu spomladanskega dela ženske republiške rokometne lige, ljubljanski Slovan in domača Mladost.

V zelo medli igri domačink je danes Slovan visoko porazil Mladost. V začetku je kazalo, da bodo domačinke enakovredne nasprotniki, vendar je igra pokazala drugače. Borbenije gostje so zasluženo osvojile obe točki.

Podzvezna rokometna liga

Mladost II : Trzin 16:21 (9:10)

GORENJSKA NOGOMETNA

PODZVEZA

Jesenice : Mladost 4:1 (1:1) (ml.)

Jesenice : Naklo 3:0 w.o. (pion.)

Bohinj : Prešeren 3:5 (3:2)

MLADOST : TRZIC 2:0

Planika : Jesenice 2:1 (1:0)

ODBOJKA

Jesenice : STTS Kranj 3:0

(mladinke)

Jesenice : Poštar (Ljubljana) 3:2

(6:15, 15:7, 15:8, 14:16, 15:10)

tekma je bila odigrana v okviru I. slovenske moške odbojarske lige.

Tekstilci pri moških in ekonomke pri ženskah

Kranj, 15. maja

Več kot sto mladih atletov in atletinj osmih kranjskih srednjih šol se je zbralo včeraj popoldne na igrišču Triglava, na tradicionalnem srednješolskem prvenstvu. Tokrat smo pogrešali na startu učence Gumarske industrijske šole, ki so na tej prireditvi doslej redno sodelovali. — Prav tako so manjkali vajenci oblačilne stroke in industrijske tekstilne šole, medtem ko je bilo zastopstvo trgovske šole dokaj pičlo. To kaže, da nekateri profesorji telesne vzgoje na šolah

še vedno nimajo dovolj razumevanja za tovrstne mladinske športne prireditve.

Na srednješolskem atletskem prvenstvu v Kranju je nastopilo preko 100 mladih atletov

Koder (Ljubelj) 2:07,00, 5. Praček (Jesenice) 2:09,3 itd. — Mladinke: 1. Klofutar (Kr. gora) 2:03,00, 2. Grojter (ASKO) 2:08,00, 3. Ravtar (Kr. gora) 2:23,00. — Ekipno so zmagali gostje iz Avstrije s časom 9:48,3, pred kranjskim Triglavom z 9:52,1. I.

KRANJSKA GIMNAZIJA

DVAKRAT PRVA

Kranj, 15. maja

Danes dopoldne je bilo v Združnem domu na Primskovem tradicionalno ekipno občinsko strelsko prvenstvo srednjih, strokovnih in njih sorodnih šol ter osemletk kranjske občine. Nastopili so moški in ženske v 10 članskih ekipah. Kljub slabu razsvetljavi so bili doseženi zelo dobri rezultati. Presenetila pa je Gimnazija iz Kranja, saj je ekipno in posamezno osvojila vsa prva mesta. Rezultati pa so naslednji: ekipno — moški: Gimnazija Kranj 1343 krogov, Osemletka Stane Žagar 1239 krogov, slede Tekstilna šola, Vajenska šola trgovske stroke, Osemletka Predoslje itd.

Ekipno — ženske: Gimnazija Kranj 1306 krogov pred Tekstilno šolo, ki je dosegla 1031 krogov itd.

Posamezniki — moški: Tone Prestor 167 krogov, Milan Krišelj 167 krogov (oba Gimnazija) in tako dalje.

Ženske: Majda Orehar 159 krogov pred Jožico Puhar, ki je dosegla 154 krogov od 200 možnih (obe Gimnazija Kranj).

Prvo plasirani se bodo udeležili okrajnega prvenstva. —an

Republiška košarkarska liga

Spet zmaga na tujem

Branik : Triglav 50:63 (25:30)

Maribor, 15. maja

V prvenstveni tekmi tretjega kola slovenske košarkarske lige st se danes srečali na igrišču Branika moštvi Triglava iz Kranja in domačega Branika. Domači so brez dvoma veljali za favorita, saj Kranjčanom doslej sploh še ni uspelo zmagati v Mariboru. Po zmagi v ponovljeni tekmi s Svobodo v Ljubljani pa so Triglavani pripravili novo presenečenje in premagali kandidata za tretje mesto na njegovem igrišču.

TRIGLAV: D. Petrič 14, Rus II 22, B. Behtar 9, I. Behtar 9, Klavara 9, dr. M. Petrič, Stružnik in Dolenc.

L. S.

Tokrat rokometni rezultat

TRIGLAV : RUDAR 7:4 (6:2)

Kranj, 15. maja

V prvenstveno nogometni tekmi XIX. kola slovenske conske lige, sta se danes srečala pred približno 1500 gledalci trboveljski Rudar in domači Triglav.

Moštvi sta se gledalcem predstavili v naslednjih postavah:

RUDAR: Kalšek (Knez), Prištor, Lenič, Ramovšek, Kravogelj, Sorli, Pesek, Breznikar, Knavs, Mrežar in Oprešnik.

TRIGLAV: Brezar III, Stular II, Stravs, Cebulič, Brezar II, ing. Srakar, Mihelčič, Tomič, Brezar I, Krašovec in Stular I.

Ze v peti minuti je po streljanem kotu Tomič povedel domačine v vodstvo. Kmalu za tem je Stular I povišal rezultat na 2:0. Gostje pa so prvi zadetek dosegli po avtogolu Srakarja. V 18. minuti pa je Krašovec ponovno zatresel mrežo gostov, vendar je že štiri minute za tem Oprešnik spet zmanjšal rezultat. Tem do-

godkom je sledila serija golov, ki jih je dosegel napad Triglava. Zapisati pa moramo, da ne toliko zaradi boljše igre, temveč zaradi večje iznajdljivosti pred golom gostov, medtem ko te sreče Trboveljčani niso imeli. Priponiti pa moramo, da tudi vratar Rudarja tokrat ni imel najboljšega dne.

Tako kot v prvem delu igre, je bila igra tudi v drugem polčasu dokaj izenačena, saj bi se prav gotovo končal ta del srečanja z rezultatom 1:1, če ne bi sodnik ing. Skalar dosodil še dvomljive enajstmetrovke, ki jo je Oprešnik zanesljivo realiziral.

Na splošno moramo po današnjem srečanju zapisati, da igralci obeh moštev niso igrali grobo, vendar pa značilno prvenstveno — ostro. Razveseljiva pa je tudi odlična kondicija obeh enajstoric.

Tekmo je dobro sodil ing. Skalar. DJ

Primitivne atletske naprave in slabo vreme sta dala že kar tradicionalni pečat tudi letošnjemu prvenstvu, ki je bilo morda zadnjikrat na tem igrišču.

V prvenstvu moških ekip, tekstilci še vedno niso izgubili primata, saj so bile za več kot 800 točk pred drugo ekipo. Med ženskimi ekipami pa je presenetila Ekonomska srednja šola, ki se je uvrstila na prvo mesto pred STTS.

Rezultati — moški — 100 m: Juvan (STTS) 12,0; 200 m: Rešeta (IKS) 25,3; 1000 m: Bratuša (STT šola) 2:56,3; 4X100 m: STTS 48,7; višina: Vidovič (STTS) 165 cm; daljina: Behtar (G) 601 cm; krogla (5 kg): Djurica (MS) 12,73; kopje: Celarc (STTS) 40,70 m; ekipno: 1. STTS, 8508 točk, 2. Gimnazija 7698, 3. IKS »Iskra« 6935; 4. Mlekarska šola 6645, 5. ESS 6061, 5. Vajenska šola 4052, 7. Pleskarska šola 3750 in 8. Trgovska šola 1542 točk.

Ženske — 100 m: Prvast (ESS) 13,7; 400 m: Močnik (STTS) 1:10,1; 4X100 m ESS 56,7; višina: Berce (ESS) 133 cm; daljina: Praprotnik (STTS) 430 cm; krogla (4 kg): Senti (MS) 8,35; ekipno: 1. ESS 5405 točk, 2. STTS 5176, 3. Gimnazija 4954 točk itd. S.

Tek osvoboditve na Jesenicah

Jesenice, 14. aprila

Atletski klub na Jesenicah je danes zvečer priredil po jeseniških ulicah štafetni »Tek osvoboditve«, za prehodni pokal AK Jesenice. Kljub slabemu vremenu se je za tekmovalce prijavilo 5 ekip, ki so tekmoval v štafetnem teku 5X500 metrov. Start in cilj sta bila pred Gimnazijo na Titovem trgu. Proga je vodila po Titovi cesti, po Prešernovi, čez most do hotela Pošte in po Gosposdarski cesti mimo postaje na Titov trg.

Posamezne ekipe so se razvrstile takole: AK »Triglav« Kranj v postavi (Krč, Florjančič, Grašič, ing. Ponebšek in ing. Zupan) z rezultatom 7:04,0, slede AK Jesenice z rezultatom 7:16,5, Partizan Kamna Gorica s časom 7:58,1. Metalurška industrijska šola Jesenice s časom 7:58,5 in Osemletka Jesenice s časom 8 minut 16,0. Zmagovalna ekipa je

prejela prehodni pokal, prve tri ekipe plakete, posamezniki pa nekaj praktičnih nagrad. —an

Zadnji športni rezultati

I. zvezna nogometna liga

Budučnost : Beograd 0:0

Dinamo : Vojvodina 2:2

Sloboda : Hajduk 2:2

Radnički : Partizan 0:4

Sarajevo : Velež 4:3

Crvena zvezda : Rijeka 5:1

II. zvezna nogometna liga

Odred : Igman 2:0

Split : Zagreb 5:1

Elektrotop : Zeljeznčar 2:0

Šibenik : Proleter 4:1

Borac : Varteks 7:2

Trešnjevka : Lokomotiva 0:0

Slov. conska nogometna liga

Ljubljana : Maribor 5:1

Branik : Ilirija 4:1

Nova Gorica : Kladivar 0:2

Izola : Krim 0:0

Triglav : Rudar 7:4

Grafičar : Sobota 3:0

Gorenjska ženska rokometna liga

STTS : STORŽIČ 5:4

Pionirji

MLADOST : SAVA 11:14 (6:6)

SAVA : KRIŽE 32:14

Ana Zajčeva, absolventka ESS v Kranju, ni samo dobra atletinja, ampak se ukvarja tudi z orodno telovadbo in odbojko. — Na sobotnem srednješolskem prvenstvu je nastopila v skoku v višino

Tovarna gumijevih izdelkov

Sava - Kranj

sprejme večje število nekvalificiranih delavcev za priučitev gumarjev,

starost od 20 do 35 let, z lastnim stanovanjem v Kranju ali bližnji okolici.

Prošnje je treba oddati v kadrovski oddelku podjetja.

Plača po tarifnem pravilniku, in sicer od 52 do 71 dinarjev.